ಭಾರತ ಸರ್ವೋಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ಅಪೀಲು ವ್ಯಾಪ್ತಿ

ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ಅಪೀಲು ಸಂಖ್ಯೆ: 1258/2019 (ಎಸ್ಎಲ್ಪ್ (ಕ್ರಿಮಿನಲ್) ಸಂಖ್ಯೆ: 5597/2019 ಇದರಿಂದ ಉದ್ಭವಿಸಿದೆ)

ಚಿಂತಾಂಬರಮ್ಮ ಮತ್ತು ಇನ್ನೊಬ್ಬರು ಅಪೀಲುದಾರ(ರು)

–ವಿರುದ್ದ–

ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಪ್ರತ್ಯರ್ಜಿದಾರ(ರು)

ತೀರ್ಮ

ನ್ಯಾಯಮೂರ್ತಿ ಶ್ರೀ ಹೇಮಂತ್ ಗುಪ್ಪ:

- 1. ಅನುಮತಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ.
- 2. ಮೃತ ಸಾಹಿತ್ಯಳ ಅತ್ತೆ ಚಿಂತಾಂಬರಮ್ಮ ಮತ್ತು ಈಕೆಯ ಸೊಸೆ ಸರಸ್ವತಿ ಇವರು, ಭಾರತ ದಂಡ ಸಂಹಿತೆಯ 34ನೇ ಪ್ರಕರಣದೊಂದಿಗೆ ಓದಲಾದ 302ನೇ ಪ್ರಕರಣದ ಮೇರೆಗೆ ದಂಡನೀಯವಾದ ಅಪರಾಧಕ್ಕಾಗಿ ಅಪೀಲುದಾರರ ಅಪರಾಧ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಸಮರ್ಥಿಸಿ ನೀಡಿದ 20ನೇ ನವಂಬರ್, 2017ರ ತೀರ್ಪಿನ ವಿರುದ್ಧ ಅಪೀಲು ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅಪೀಲುದಾರರಿಗೆ ಜೀವಾವಧಿ ಕಾರಾವಾಸ ಶಿಕ್ಷೆ ಮತ್ತು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಿಗೂ 10,000/– ರೂ.ಗಳ ಜುಲ್ಮಾನೆಯನ್ನು ವಿಧಿಸಲಾಗಿತ್ತು.
- 3. 10ನೇ ಮಾರ್ಚ್ 2006ರಂದು ಎಲ್. ಮಂಜುನಾಥ್ ಎಂಬಾತನೊಂದಿಗೆ ಮೃತ ಸಾಹಿತ್ಯಳ ಮದುವೆಯನ್ನು ಶಾಸ್ತ್ರೋಕ್ತವಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಡಲಾಗಿತ್ತು. ಎಲ್. ಮಂಜುನಾಥ, ಲಕ್ಷ್ಮಿ, ರಾಘವೇಂದ್ರ ಮತ್ತು ಅರುಣಕುಮಾರಿ ಇವರೊಂದಿಗೆ ಅಪೀಲುದಾರರು ಸೇರಿಕೊಂಡು ಸಾಹಿತ್ಯಳನ್ನು ಕೊಂದಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು 25ನೇ ಆಗಸ್ಟ್, 2009ರಂದು ಸಿಡಬ್ಲ್ಯ1–ಶ್ರೀಮತಿ

ಅಂಜನಮ್ಮ ಇವರು ಒಂದು ಪ್ರಥಮ ಮಾಹಿತಿ ವರದಿಯನ್ನು ದಾಖಲಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರಥಮ ಮಾಹಿತಿ ವರದಿಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ, ತನಿಖಾಧಿಕಾರಿ ಮಂಜುನಾಥ್ (ಪ್ರಾಸಾ–18) ಇವರು ತನಿಖೆಯನ್ನು ನಡೆಸಿದ್ದಾರೆ. ಡಾ. ಎಸ್. ವೆಂಕಟರಾಘವ (ಪ್ರಾಸಾ–21) ಇವರು ಶವ ಪರೀಕ್ಷೆ ನಡೆಸಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಉಗುರಿನಿಂದ ಪರಚಿದ ಅನೇಕ ಗುರುತುಗಳನ್ನು, ಮುಖದ ಮೇಲೆ, ಬಾಯಿಯ ಸುತ್ತಲೂ, ದವಡೆಯ ಭಾಗದಲ್ಲಿ, ಬಲ ಭಾಗದ ಕುತ್ತಿಗೆಯ ಮೇಲೆ ತರಚಿದ ಗಾಯಗಳನ್ನು, ಕುತ್ತಿಗೆಯ ಮಧ್ಯಭಾಗದ ಕೆಳ ಭಾಗದ ಮೇಲೆ ಮತ್ತು ಕೆಳ ತುಟಿಯ ಬಲ ಭಾಗದ ಒಳ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಉಗುರಿನಿಂದ ಪರಚಿದ ತರಚು ಗಾಯಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಮೊದಲು, ರಮೇಶ್ (ಪ್ರಾಸಾ–19) ಇವರು ಕರೆದಾಗ ಡಾ. ಭಕ್ತವತ್ನಲ (ಪ್ರಾಸಾ–22) ಇವರು ಮೃತಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಕವಾಗಿ ಪರೀಕ್ಷಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಆಕೆಯು ಮೃತಳಾಗಿದ್ದಾಳೆ ಎಂದು ವರದಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

4. ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ, ಅಪೀಲುದಾರರ ವಿರುದ್ಧ ವರದಕ್ಷಿಣೆ ಬೇಡಿಕೆಯ ಮತ್ತು ಹತ್ಯೆಕೋರರಾದ ಆದಿನಾರಾಯಣ, ಆರೋಪಿ ಸಂಖ್ಯೆ: 4 ಮತ್ತು ವೆಂಕಟೇಶ, ಆರೋಪಿ ಸಂಖ್ಯೆ: 5 ಇವರು ಇತರ ಆರೋಪಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಸೇರಿಕೊಂಡು ಹತ್ಯೆಯ ಕೃತ್ಯ ಎಸಗಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಆಪಾದನೆಗಳಿದ್ದವು. ಮೃತಳ ಸಂಬಂಧಿಕರಾದ ಅಂಜನಮ್ಮ (ಪ್ರಾಸಾ–1), ಓಬಳೇಶ್ (ಪ್ರಾಸಾ–3), ಶಂಕರ್ (ಪ್ರಾಸಾ–4), ಹರಿಕೃಷ್ಣ (ಪ್ರಾಸಾ–6) ಮತ್ತು ವಿಜಯಕುಮಾರ್ (ಪ್ರಾಸಾ–7) ಆಗಿ ಪರೀಕ್ಷಿಸಲಾಗಿದೆ. ಅವರು ಪ್ರತಿಕೂಲ ಸಾಕ್ಷಿಗಳಾಗಿ ಬದಲಾದ್ದರಿಂದ ಅವರು ಪ್ರಾಸಿಕ್ಯೂಷನ್ ಮೊಕದ್ದಮೆಯನ್ನು ಸಮರ್ಥಿಸಿರುವುದಿಲ್ಲ. ವರದಕ್ಷಿಣೆ ಬೇಡಿಕೆಯ ಅಥವಾ ವರದಕ್ಷಿಣೆ ಬೇಡಿಕೆಯ ಕಾರಣದಿಂದ ಕ್ರೌರ್ಯವೆಸಗಿದ ಯಾವುದೇ ಮರಾವೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ವಿಚಾರಣಾ ನ್ಯಾಯಾಲಯವು ಈ ಮುಂದಿನ ನಿರ್ಣಯಗಳನ್ನು ದಾಖಲಿಸಿದೆ:

"34. ಹಾಗಾಗಿ, ದಾಖಲೆಯಲ್ಲಿನ ಪುರಾವೆಯಿಂದ, ಮೃತ ಸಾಹಿತ್ಯಳ ತಂದೆ–ತಾಯಿಗಳಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿನ ವರದಕ್ಷಿಣೆ ತರಲು, ಆರೋಪಿಗಳು ಆಕೆಯನ್ನು ಒತ್ತಾಯಿಸಿ ಆಕೆಗೆ ಹಿಂಸಿಸಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಕಿರುಕುಳ ನೀಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಪ್ರಾಸಿಕ್ಯೂಷನ್ ಮೊಕದ್ದಮೆಯಲ್ಲಿ ನಂಬುವ ಯಾವುದೇ ತರ್ಕಬದ್ಧ ಮತ್ತು ನಿಷ್ಕರ್ಷೆಯ ಪುರಾವೆ ಇಲ್ಲ ಹಾಗೂ ಎ–1 ಈಕೆಯು ಎ–8 ಈತನೊಂದಿಗೆ ಅನೈತಿಕ ಸಂಬಂಧ ಹೊಂದಿದ್ದಳು ಮತ್ತು ಈ ಕಾರಣದಿಂದ, ಅವರು ಮೃತ ಸಾಹಿತ್ಯಳ ಮೇಲೆ ಹಲ್ಲೆ ನಡೆಸಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಆಕೆಯನ್ನು ನಿಂದಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆದುದರಿಂದ, ಆರೋಪಿಗಳು ಮೃತಳನ್ನು ಹಿಂಸಿಸುತ್ತಿದ್ದರು ಮತ್ತು ಆಕೆಗೆ ಕಿರುಕುಳ ನೀಡುತ್ತಿದ್ದರು ಎಂಬುದನ್ನು ಸಂದೇಹಾತೀತವಾಗಿ ಆರೋಪಿಗಳ ವಿರುದ್ಧ ಆರೋಪಿಸಲಾದ ಅಪರಾಧವನ್ನು ಸಾಬೀತುಪಡಿಸಲು ಪ್ರಾಸಿಕ್ಯೂಷನ್ ಶೋಚನೀಯವಾಗಿ ವಿಫಲವಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ, ವಿವಾದಾಂಶ ಸಂಖ್ಯೆ: 2ಕ್ಕೆ ನಾನು ನಕಾರಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಉತ್ತರಿಸುತ್ತೇನೆ."

5. ಆದಾಗ್ಯೂ, ಅಪೀಲುದಾರರು ಮತ್ತು ಮೃತಳ ಪತಿ ಎಲ್. ಮಂಜುನಾಥ ಈತನು ಆರೋಪಿ ಸಂಖ್ಯೆ: 4 ಮತ್ತು 5 ಇವರೊಂದಿಗೆ ಸೇರಿಕೊಂಡು ಸಾಹಿತ್ಯಳನ್ನು ಕೊಲ್ಲುವ ಸಂಚನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದನೆಂದು ಮಾನ್ಯ ವಿಚಾರಣಾ ನ್ಯಾಯಾಲಯವು ಅಪರಾಧ ನಿರ್ಣಯಿಸಿದೆಯಾದರು, ಆರೋಪಿ ಸಂಖ್ಯೆ: 6ರಿಂದ 8 ಇವರ ವಿರುದ್ಧ ಯಾವುದೇ ಪುರಾವೆ ಇಲ್ಲವೆಂದು ನಿರ್ಣಯಿಸಿದೆ. ತತ್ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ, ಆರೋಪಿ ಸಂಖ್ಯೆ: 6ರಿಂದ 8 ಇವರನ್ನು ವಿಚಾರಣಾ ನ್ಯಾಯಾಲಯವು ಖುಲಾಸೆಗೊಳಿಸಿದೆ. ಆದಾಗ್ಯೂ, ಅಪೀಲಿನಲ್ಲಿ, ಉಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯವು ಎಲ್. ಮಂಜುನಾಥನನ್ನು ಖುಲಾಸೆಗೊಳಿಸಿದೆಯಾದರೂ, ಅಪೀಲುದಾರರಿಗೆ ವಿಧಿಸಿದ ಶಿಕ್ಷೆಯನ್ನು ಸಮರ್ಥಿಸಿದೆ. ಅಪೀಲುದಾರರ ಅಪರಾಧವನ್ನು ನಿರ್ಣಯಿಸುತ್ತಾ, ಉಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯವು ಈ ಮುಂದಿನ ನಿರ್ಣಯಗಳನ್ನು ದಾಖಲಿಸಿದೆ:

"16. ಪ್ರಾಸಾ-20 ಈಕೆಯ ಮನೆಗೆ ಹೋಗಿ, ಅಲ್ಲಿ ಎರಡು ಗಂಟೆಗಳ ಕಾಲ ತಂಗಿದ್ದ ಆರೋಪಿ ಸಂಖ್ಯೆ: 2 ಮತ್ತು 3 ಇವರ ನಡುವಳಿಕೆಯು ರಹಸ್ಯವಾಗಿಯೇ ಉಳಿದಿದೆ. ಪ್ರಾಸಾ-20 ಆರೋಪಿ ಸಂಖ್ಯೆ: 2 ಮತ್ತು 3 ಇವರು ಸಂಜೆ ಸುಮಾರು 6.00 ಗಂಟೆಗೆ ತಮ್ಮ ಮನೆಗೆ ಹಿಂದಿರುಗಿದ್ದಾರೆ. ಇದಲ್ಲದೆ, ಆರೋಪಿಗಳ ಮನೆಗೆ ಬಂದಿದ್ದ ಇಬ್ಬರು ಅಪರಿಚಿತರು ಸಂಜೆ ಸುಮಾರು 5.00 ಗಂಟೆಗೆ ಹೊರಟುಹೋಗಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಆಕೆಯ ಸಾಕ್ಷ್ಯವು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ. ತರುವಾಯ, ರಾತ್ರಿ ಸುಮಾರು 8.30 ಗಂಟೆಗೆ ಆರೋಪಿ ಸಂಖ್ಯೆ: 2 ಮತ್ತು 3 ಇವರು, ಮೃತಳು ಎದ್ದೇಳುತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿ ಆಕೆಯ ಪತಿ ಪ್ರಾಸಾ-19 ಈತನನ್ನು ಕರೆಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಲಾಗಿದೆ. ಪ್ರಾಸಾ-19 ಈತನು ಡಾ. ಭಕ್ತವತ್ತಲ ಎಂಬುವವರನ್ನು ತಾನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾಗಿ ಮತ್ತು ಅವರು ಪರೀಕ್ಷಿಸುವ ಸುಮಾರು 3 ಗಂಟೆಗಳ ಮೊದಲು ಮರಣ ಸಂಭವಿಸಿದೆ ಎಂದು ಅವರು ತಮಗೆ ಹೇಳಿದರೆಂದು ಸಾಕ್ಷ್ಯ ನುಡಿದಿದ್ದಾನೆ. ಈ ಸಮಯವನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದೇ ಆದರೆ, ಮರಣವು ಸಂಜೆ 5.00 ಗಂಟೆ ಅಥವಾ 6.00 ಗಂಟೆಯ ನಂತರ ಮಾತ್ರವೇ ಸಂಭವಿಸಿದೆ. ಎಂದರೆ, ಆರೋಪಿ ಸಂಖ್ಯೆ: 2 ಮತ್ತು 3 ಇವರು ತಮ್ಮ ಮನೆಗೆ ಹಿಂತಿರುಗಿದ ನಂತರ ಸಂಭವಿಸಿದೆ. ಹಾಗಾಗಿ, ಆರೋಪಿ ಸಂಖ್ಯೆ: 2 ಮತ್ತು 3 ಇವರು ಮನೆಯಲ್ಲಿಲ್ಲದೆ ಇದ್ದಾಗ, ಆರೋಪಿ ಸಂಖ್ಯೆ: 4 ಮತ್ತು 5 ಇವರು ಮೃತಳನ್ನು ಕೊಂದಿದ್ದಾರೆಂದು ಪ್ರಾಸಿಕ್ಯೂಷನ್ ಮುಂದಿಟ್ಟ ವಾದವು, ಊಹಿಸಲಸಾಧ್ಯವಾಗಿ ಮತ್ತು ನಂಬಲಾಸಾಧ್ಯವಾಗಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ."

- 6. ಇದಲ್ಲದೆ, ರಮೇಶ್ (ಪ್ರಾಸಾ–19) ಮತ್ತು ಸರೋಜ (ಪ್ರಾಸಾ–20) ಇವರಿಗೆ ಮೃತಳು ಮಲಗಿದ್ದಳೆಂದು ಅಪೀಲುದಾರರು ಸುಳ್ಳು ಹೇಳಿರುವುದು ಅವರ ನಡವಳಿಕೆಯ ಮೇಲೆ ಗಂಭೀರ ಸಂಶಯವನ್ನು ಹುಟ್ಟುಹಾಕುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಅಪೀಲುದಾರರ ತರುವಾಯದ ನಡುವಳಿಕೆಯು ಸಹ ಮೃತಳನ್ನು ಯಾರೋ ಹೊರಗಿನವರು ಅಥವಾ ಆರೋಪಿ ಸಂಖ್ಯೆ: 4 ಮತ್ತು 5 ಇವರು ಕೊಂದಿದ್ದಾರೆಂದು ಪ್ರಾಸಿಕ್ಯೂಷನ್ ಸಾಧಿಸಿರುವ ವಾದದ ಬಗ್ಗೆ ತಪ್ಪು ಭಾವನೆಯುಂಟು ಮಾಡುತ್ತದೆ ಎಂದು ಉಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯವು ನಿರ್ಣಯಿಸಿದೆ. ನ್ಯಾಯಾಲಯವು ಈ ಕೆಳಗಿನಂತೆ ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟಿದೆ:
 - "19. ಆರೋಪಿ ಸಂಖ್ಯೆ: 2 ಮತ್ತು 3 ಇವರು ಮಾತ್ರ ಮೇಲಿನ ಅಪರಾಧದ ಅಪರಾಧಿಗಳೆಂದು ನಾವು ನಿರ್ಧರಿಸಿ ನಿರ್ಣಯಕ್ಕೆ ಬಂದಿರುವ ಸಂಗತಿಯು, ತರುವಾಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಸಿಕ್ಯೂಷನ್ ನಿರೂಪಿಸುವ ಮೊಕದ್ದಮೆಯಲ್ಲಿ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಪ್ರಜ್ಞಾಪೂರ್ವಕರಾಗಿದ್ದೇವೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಮೇಲೆ ಹೇಳಿರುವಂತೆ, ಆರೋಪಿ ಸಂಖ್ಯೆ: 4 ಮತ್ತು 5 ಇವರು ಎಲ್ಲಾ ಆರೋಪಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡ ಅಪರಾಧಿಕ ಸಂಚಿನ ಅನುಸರಣೆಯಲ್ಲಿ ವಾಸ್ತವ ಹತ್ಯೆಯನ್ನು ಎಸಗಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದು ಪ್ರಾಸಿಕ್ಯೂಷನ್ ನ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಮೊಕದ್ದಮೆಯಾಗಿದೆ. ವಾಸ್ತವವಾಗಿ, ಪ್ರಾಸಿಕ್ಯೂಷನ್ ಮಂಡಿಸಿರುವ ಸಾಕ್ಷ್ಯವು ಅದರದೇ ಮೊಕದ್ದಮೆಗೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿದ್ದಾಗ, ಅದರ ಪ್ರಯೋಜನವನ್ನು ಆರೋಪಿಗಳಿಗೆ ನೀಡಬೇಕೆಂದು ನಿವೇದಿಸಿಕೊಂಡು ಆರೋಪಿಗಳ ಪರ ಮಾನ್ಯ ನ್ಯಾಯವಾದಿಗಳು ಸಹ ವಾದವನ್ನು ಮಂಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ನಿಯಮಾನುಸಾರ, ಪ್ರಾಸಿಕ್ಯೂಷನ್ ನಿರೂಪಿಸಿರುವ ಮೊಕದ್ದಮೆಯನ್ನು ಸಾಬೀತುಪಡಿಸುವುದು ಅದರ ವಿಫಲತೆಯಾಗುತ್ತೆಂದು ವಿವಾದಗೊಳಿಸಲಾಗುವುದಿಲ್ಲವಾದರೂ, ಪ್ರಸ್ತುತ ಮೊಕದ್ದಮೆಯಲ್ಲಿ, ದಾಖಲೆಯಲ್ಲಿನ ಎಲ್ಲಾ ಸಾಕ್ಷ್ಯದ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯ ಪರಿಶೀಲನೆಯ ನಂತರ, ಪ್ರಾರಂಭದಿಂದಲೂ ನೈಜ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ವಿರೂಪಗೊಳಿಸುವ ಮೂಲಕ ಸುಳ್ಳು ಕತೆಯನ್ನು ಸೇರಿಸುವ

ಉದ್ದೇಶಪೂರ್ವಕ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ ಎಂಬುದು ನಮ್ಮ ಪರಿಗಣಿತ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಾಗಿದೆ. ದಾಖಲೆಯಲ್ಲಿನ ಸಾಕ್ಷ್ಯಗಳನನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿದ ನಂತರ, ನೈಜ ಅಪರಾಧಿಗಳನ್ನು, ಎಂದರೆ ಆರೋಪಿ ಸಂಖ್ಯೆ 2 ಮತ್ತು 3 ಇವರನ್ನು ಜಾಮೀನಿನ ಮೇಲೆ ಹೊರತರಲು ಮಾತ್ರ ತನಿಖಾಧಿಕಾರಿಯ ಪರೋಕ್ಷ ಸಮ್ಮತಿಯೊಂದಿಗೆ ಅಪರಾಧಿಕ ಸಂಚಿನ ಮತ್ತು ಆರೋಪಿ ಸಂಖ್ಯೆ 4 ಮತ್ತು 5 ಇವರ ಒಳಗೊಳ್ಳುವಿಕೆಯ ವಾದವನ್ನು ರಚಿಸಲಾಗಿದೆ ಎಂಬುದು ನಮಗೆ ಕಂಡುಬಂದಿದೆ. ಸಂಗತಿಗಳ ಮತ್ತು ಸಾಕ್ಷ್ಯದಲ್ಲಿ ತಂದ ಸಂದರ್ಭಗಳ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯ ಪರಿಗಣನೆಯ ನಂತರ, ಬಾಡಿಗೆದಾರರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರಾದ ಪ್ರಾಸಾ–20 ಈಕೆಯನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡು ಘಟನೆಯ ಮೂರು ದಿನಗಳ ನಂತರ ಪ್ರಾಸಿಕ್ಯೂಷನ್ ಪ್ರಸ್ತುತಪಡಿಸಿದಂತೆ ಕತೆಯು ರೂಪುಗೊಂಡಿದೆ ಎಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ನಾವು ಬಂದಿದ್ದೇವೆ."

ಅಪೀಲುದಾರರ ವಿರುದ್ಧ ವರದಕ್ಷಿಣೆ ಬೇಡಿಕೆಯ ಆರೋಪ ಅಥವಾ ಕಿರುಕುಳ ನೀಡಿರುವುದು 7. ಸಾಬೀತಾಗದೆ ಇದ್ದಾಗ್ಯೂ ಅಥವಾ ಮೃತಳ ಮರಣಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗಲು ಆರೋಪಿ ಸಂಖ್ಯೆ: 4 ಇವರೊಂದಿಗೆ ಸಂಚು ನಡೆಸಿಲ್ಲವಾದರೂ ಸಹ, ಮತ್ತು 5 ಅಪೀಲುದಾರರನ್ನು ಅಪರಾಧಿಗಳನಾಗಿಸುವಲ್ಲಿ ಉಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯವು ಸ್ಪಷ್ಟ ಕಾನೂನುಬಾಹಿರತೆಯನ್ನು ಎಸಗಿದೆ; ಸಂಚಿನ ಸಾಕ್ಷ್ಯ ಇಲ್ಲದೆ ಇರುವಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಮೃತಳ ಜೀವವನ್ನು ತೆಗೆದಿದ್ದಾರೆನ್ನುವ ಅಪೀಲುದಾರರ ವಿರುದ್ಧದ ಯಾವುದೇ ಆರೋಪ ಇಲ್ಲದೆ ಇರುವಲ್ಲಿ, ಅಪೀಲುದಾರರನ್ನು ಊಹೆಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಅಪರಾಧಿಗಳೆಂದು ನಿರ್ಣಯಿಸಬಾರದಾಗಿತ್ತು; ಅಪೀಲುದಾರರು ಮತ್ತು ಅಪೀಲುದಾರರು ಮಾತ್ರವೇ ಮೃತಳ ಜೀವವನ್ನು ತೆಗೆದಿದ್ದಾರೆಂಬ ಸ್ಥಿರ ನಿರ್ಣಯಕ್ಕೆ ಎಡೆ ಮಾಡಿಕೊಡುವ ಸಂದರ್ಭಗಳ ಸಂಪೂರ್ಣ ಸರಣಿಯ ಮೂಲಕ ಸಂದೇಹಾತೀತವಾಗಿ ಪ್ರಾಸಿಕ್ಯೂಷನ್ ಆರೋಪವನ್ನು ಸಾಬೀತುಪಡಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ; ಅಂಥ ನಿರ್ಣಯ ಇಲ್ಲದೆ ಇರುವಲ್ಲಿ, ಅಪೀಲುದಾರರ ಅಪರಾಧವು ಸಮರ್ಥನೀಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಅಪೀಲುದಾರರ ಪರ ಮಾನ್ಯ ನ್ಯಾಯವಾದಿಗಳು ವಾದಿಸಿದ್ದಾರೆ.

8. ಅಪೀಲುದಾರರ ಪರ ಮಾನ್ಯ ನ್ಯಾಯವಾದಿಗಳು, 1ರಿಂದ 6ರವರೆಗಿನ ಆರೋಪಿಗಳ ವಿರುದ್ಧ ರೂಪಿಸಲಾದ ಆರೋಪಗಳನ್ನು ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿದ್ದು, ಅವುಗಳನ್ನು ಈ ಕೆಳಗಿನಂತೆ ಓದಲಾಗಿದೆ:

"ಎ.1 ಆದ ನೀವು, ವಿವಾಹದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ವರದಕ್ಷಿಣೆಯಾಗಿ 4 ಲಕ್ಷ ರೂ.ಗಳನ್ನು ಮತ್ತು 100 ಗ್ರಾಂ ಚಿನ್ನವನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ ಮತ್ತು ಆ ಮೂಲಕ ವರದಕ್ಷಿಣೆ ನಿಷೇಧ ಅಧಿನಿಯಮದ 3ನೇ ಪ್ರಕರಣದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ದಂಡನೀಯವಾದ ಅಪರಾಧವನ್ನು ಎಸಗಿದ್ದೀರಿ;

ಎರಡನೆಯದಾಗಿ, ಮೃತ ಸಾಹಿತ್ಯಳ ಪತಿಯಾಗಿ ಎ.1 ಆದ ನೀವು, ಎ.1 ಇವರ ಸಂಬಂಧಿಗಳಾಗಿ ಎ.2, 3 ಮತ್ತು 6ರಿಂದ 8 ಆದ ನೀವು, ಸಾಹಿತ್ಯಳನ್ನು ನಿಂದಿಸುವ ಮತ್ತು ಆಕೆಯ ತವರು ಮನೆಯಿಂದ ಹಣವನ್ನು ತರಲು ಬೇಡಿಕೆ ಇಡುವ ಮೂಲಕ ಕ್ರೌರ್ಯಕ್ಕೆ ಆಕೆಯನ್ನು ಈಡು ಮಾಡುವ ಸಾಮಾನ್ಯ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಹಾಗೂ ಈ ನಡತೆಯ ಮೂಲಕ ಆಕೆಯ ವಿರುದ್ಧ ಬಲಪ್ರಯೋಗ ಮಾಡಿದ್ದು, ಅದು ಹಣ ತರುವ ನಿಮ್ಮ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ಈಡೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ತೀವ್ರ ಗಾಯಗಳಿಗೆ ಕಾರಣವಾಗಲು ಸಾಹಿತ್ಯಳನ್ನು ಪ್ರೇರೇಪಿಸುವಂಥ ಸ್ವರೂಪದ್ದಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಆ ಮೂಲಕ ನೀವು ಭಾರತ ದಂಡ ಸಂಹಿತೆಯ 34ನೇ ಪ್ರಕರಣದೊಂದಿಗೆ ಓದಲಾಗುವ 498–ಎ ಪ್ರಕರಣಗಳ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ದಂಡನೀಯ ಅಪರಾಧವನ್ನು ಎಸಗಿದ್ದೀರಿ;

ಮೂರನೆಯದಾಗಿ, ಎ.4 ಮತ್ತು 5 ಆದ ನೀವು, ದಿನಾಂಕ: 24.08.2009ರಂದು ಸಾಹಿತ್ಯಳನ್ನು ಹತ್ಯೆ ಮಾಡಲು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ ಮತ್ತು ಎ.1ರಿಂದ 3ರವರೆಗಿನ ಆರೋಪಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಸಂಚು ಮಾಡಿ, ಎ.6ರಿಂದ 8 ಈ ಆರೋಪಿಗಳಿಂದ ಹಣವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ್ದೀರಿ ಹಾಗೂ ಆ ಮೂಲಕ ಭಾರತ ದಂಡ ಸಂಹಿತೆಯ 120–ಬಿ ಪ್ರಕರಣದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ದಂಡನೀಯ ಅಪರಾಧವನ್ನು ಎಸಗಿದ್ದೀರಿ;

ನಾಲ್ಕನೆಯದಾಗಿ, ಎ.1ರಿಂದ 8ರವರೆಗಿನ ಆರೋಪಿಗಳಾದ ನೀವು ಸಾಮಾನ್ಯ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ದಿನಾಂಕ: 24.08.2009ರಂದು ಸಂಜೆ 4.30 ಗಂಟೆಗೆ, ಸಂಖ್ಯೆ: 27, 2ನೇ ಅಡ್ಡ ರಸ್ತೆ, ಹೊಸ ಬಯ್ಯಪ್ಪನಹಳ್ಳಿ ಇಲ್ಲಿ, ಸಾಹಿತ್ಯಳ ಕುತ್ತಿಗೆಯನ್ನು ಒತ್ತಿ ಉದ್ದೇಶಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಹತ್ಯೆ ಮಾಡಿರುವಿರಿ ಮತ್ತು ಆ ಮೂಲಕ ಭಾರತ ದಂಡ ಸಂಹಿತೆಯ 34ನೇ ಪ್ರಕರಣದೊಂದಿಗೆ ಓದಲಾದ 302ನೇ ಪ್ರಕರಣದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ದಂಡನೀಯ ಅಪರಾಧವನ್ನು ಎಸಗಿದ್ದೀರಿ."

- 9. ಆರೋಪ ಸಂಖ್ಯೆ: 1, 2 ಮತ್ತು 4 ಇವು ಸಾಬೀತಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು ವಿಚಾರಣಾ ನ್ಯಾಯಾಲಯವು ನಿರ್ಣಯಗಳನ್ನು ನಮೂದಿಸಿದೆ. ಆದಾಗ್ಯೂ, ಉಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯವು, ಒಳಸಂಚು ನಡೆದಿಲ್ಲದಿರುವ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ನಮೂದಿಸಿದೆಯಾದರೂ, ಆದರೆ ಊಹೆಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಅಪೀಲುದಾರರನ್ನು ಅಪರಾಧಿಗಳೆಂದು ನಿರ್ಧರಿಸಿದೆ.
- 10. ತನಿಖಾಧಿಕಾರಿಯು ಅಪರಾಧಿಕ ಸಂಚು ಎಂಬ ಊಹೆಯನ್ನು ಮುಂದಿಡುವಲ್ಲಿ ಸಂಶಯಾಸ್ಪದವಾದ ಪಾತ್ರವನ್ನು ವಹಿಸಿದ್ದು, ನೈಜ ಅಪರಾಧಿಗಳಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಲು ಮತ್ತು ಅವರನ್ನು ಉಳಿಸಲು ಈ ಕೃತ್ಯವನ್ನು ಯೋಜಿಸಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ಉಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯವು ನಿರ್ಣಯಿಸಿದೆ. ತನಿಖಾಧಿಕಾರಿಗಳು ತನಿಖೆಯನ್ನು ತಪ್ಪಾಗಿ ನಿರ್ವಹಿಸಿದ್ದು, ಸುಳ್ಳು ಆರೋಪಗಳನ್ನು ಹೊರಿಸಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಸಂಚುಕೋರರಾಗಿ ಅಪೀಲುದಾರರ ಪಾತ್ರಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಯಾಗಿ ಒಳಸಂಚಿನ ಹಲ್ಲೆಕಾರರನ್ನಾಗಿ ಆರೋಪಿ ಸಂಖ್ಯೆ: 4 ಮತ್ತು 5 ಇವರ ವಿರುದ್ಧ ಮಾತ್ರವೇ ಪ್ರಾಸಿಕ್ಯೂಷನ್ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದಾಗ್ಯೂ ಅಪೀಲುದಾರರನ್ನು ಅಪರಾಧಿಗಳನ್ನಾಗಿ ನಿರ್ಣಯಿಸಿದ್ದಾರೆ.
- 11. ಪ್ರಾಸಿಕ್ಯೂಷನ್ ಮೊಕದ್ದಮೆಯು, ಅಪೀಲುದಾರರು ಮತ್ತು ಮೃತರು ವಾಸಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಮನೆಯ ನೆಲ ಮಹಡಿಯಲ್ಲಿ ಬಾಡಿಗೆದಾರರಾಗಿ ವಾಸಿಸುತ್ತಿರುವ ರಮೇಶ್ (ಪ್ರಾಸಾ–19) ಮತ್ತು ಸರೋಜ (ಪ್ರಾಸಾ–20) ಇವರ ಸಾಕ್ಷ್ಯವನ್ನಾಧರಿಸಿದೆ. ರಮೇಶ್ (ಪ್ರಾಸಾ–19) ಈತನು ತನ್ನ ಮುಖ್ಯ

ವಿಚಾರಣೆಯಲ್ಲಿ, ಅಪೀಲುದಾರರು ಕೇಳಿದಾಗ ಅವರ ಮನೆಗೆ ತನ್ನ ಪತ್ನಿಯೊಂದಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದಾಗ, ಆರೋಪಿ ಸಂಖ್ಯೆ: 2-ಸರಸ್ವತಿ ಎಂಬಾಕೆ ಮೃತ ಸಾಹಿತ್ಯಳ ಮುಖದ ಮೇಲೆ ನೀರನ್ನು ಚಿಮುಕಿಸುತ್ತಿದ್ದಳು ಎಂದು ಸಾಕ್ಷ್ಯ ನುಡಿದಿದ್ದಾನೆ. ಪಾಟಿ-ಸವಾಲಿನಲ್ಲಿ ಕೇಳಿದ ಪ್ರಶ್ನೆ, ಬಾಡಿಗೆ ಸಂದಾಯದ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಮೃತಳ ಗಂಡನೊಂದಿಗೆ ಇದ್ದ ವೈಷಮ್ಯ ಕುರಿತಾಗಿತ್ತು.

ಇನ್ನೊಂದೆಡೆ, ಸರೋಜ (ಪ್ರಾಸ-20) ಈಕೆಯು, ಮೃತಳ ಗಂಡನು ತನ್ನ ಮನೆಗೆ ಬಂದು 12. ಸಾಹಿತ್ಯ ಮಲಗಿದ್ದು ತಾನು ಎದ್ದೇಳಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದಾಗ್ಯೂ ಎದ್ದೇಳುತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದನೆಂದು, ಅವರ ಮನೆಗೆ ಹೋಗಿ ಆಕೆಯನ್ನು ಎದ್ದೇಳಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಅವರು ಮಾಡಿದರೆಂದು, ಆಕೆಯು ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯಿಸದೆ ಇದ್ದದ್ದರಿಂದ, ಆಕೆಯ ಪತಿಯು ವೈದ್ಯರನ್ನು ಕರೆತಂದನೆಂದು ಸಾಕ್ಷ್ಯ ನುಡಿದಿದ್ದಾಳೆ. ರಾಘವೇಂದ್ರ, ಆರೋಪಿ ಸಂಖ್ಯೆ: 6 ಈತನು, ತನ್ನ ಎದುರಿಗೆ 2-3 ಸಲ ಸಾಹಿತ್ಯಳೊಂದಿಗೆ ಜಗಳವಾಡಿದ್ದನು, ಘಟನೆ ನಡೆದ ದಿನಾಂಕದಂದು, ತಾನು ಬಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ಒಣಗಲು ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಮೂರು ಗಂಟೆಯ ಹೊತ್ತಿನಲ್ಲಿ ತಾನು ಮೃತಳನ್ನು ನೋಡಿದುದಾಗಿ ಸಾಕ್ಷ್ಯ ನೀಡಿದ್ದಾಳೆ; ಇಬ್ಬರು ಅಪರಿಚಿತ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಬಂದು ಸಾಹಿತ್ಯಳನ್ನು ಉಸಿರುಕಟ್ಟಿಸಿ ಕೊಂದರೆಂದು ಸಾಕ್ಷ್ಯ ನೀಡಿದ್ದಾಳೆ. ಆರೋಪಿಗಳು ಹತ್ತು ಭಾರಿ ಸಾಹಿತ್ಯಳಿಗೆ ಹಿಂಸಿಸಿದ್ದು, ಆದರೆ ಮೃತಳ ತಂದೆ-ತಾಯಿಗಳು ಆಕೆಯ ಮನೆಗೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದುದನ್ನು ತಾನು ನೋಡಿಲ್ಲವೆಂದು ಆಕೆಯು ಪಾಟಿ–ಸವಾಲಿನಲ್ಲಿ ಸಾಕ್ಷ್ಯ ನೀಡಿದ್ದಾಳೆ. 24ನೇ ಆಗಸ್ಟ್, 2009ರಂದು, ಇಬ್ಬರು ಅಪರಿಚಿತ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಮೃತಳ ಮನೆಗೆ ಬಂದಿದ್ದರಂಬುದನ್ನು, ಈ ಮೊದಲು ಆ ಮನೆಗೆ ಎರಡು ಸಲ ಭೇಟಿ ನೀಡಿದ್ದರೆಂಬುದನ್ನು ಆಕೆಯು ಮನರುಚ್ಚರಿಸಿದ್ದಾಳೆ. ಇದಲ್ಲದೆ ಆಕೆಯು, ಸಾಹಿತ್ಯಳ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಪೂಜೆ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದಾಗ, ಐವರು ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಇರುತ್ತಿದ್ದರೆಂದು, ಪೂಜೆಯನ್ನು ಎರಡು ಗಂಟೆಗಳ ಕಾಲ ನಡೆಸಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು, ಸಾಹಿತ್ಯ ಮತ್ತು

- ಇಬ್ಬರು ಸ್ವಾಮಿಗಳು ಪೂಜೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೆಂದು, ಇಬ್ಬರು ಸ್ವಾಮಿಗಳು ಯಾವಾಗ ಸಾಹಿತ್ಯಳ ಮನೆಯಿಂದ ಹೊರಬಂದರೆಂಬುದನ್ನು ತಾನು ಗಮನಿಸಿಲ್ಲವೆಂದು ಸಾಕ್ಷ್ಯ ನೀಡಿದ್ದಾಳೆ.
- 13. ವಾಸ್ತವವಾಗಿ, ಸರೋಜಳ (ಪ್ರಾಸಾ–20) ಹೇಳಿಕೆಯು, ಘಟನೆಯ ದಿನಾಂಕದಂದು ಇಬ್ಬರು ಇತರ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಉಪಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಹಾಗೂ ಪೂಜೆಯನ್ನು ನಡೆಸಲು ಸ್ವಾಮಿಗಳು ಇರುತ್ತಿದ್ದರು ಎಂಬುದನ್ನು ಸಾಬೀತುಪಡಿಸುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ, ತನಿಖಾಧಿಕಾರಿಯು, ಅಪೀಲುದಾರರ ವಿರುದ್ಧದ ತನಿಖೆಯನ್ನು ತಪ್ಪಾಗಿ ನಿರ್ವಹಿಸಿದರೆಂದು ಉಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯವು ದಾಖಲಿಸಿದ ನಿರ್ಣಯಗಳು, ಪ್ರಾಸಿಕ್ಯೂಷನ್ ಸಾಕ್ಷಿದಾರರು ಈ ಪರಿಣಾಮಕ್ಕೆ ಸಾಕ್ಷಿ ನೀಡಿದಾಗ್ಯೂ, ಊಹೆಗಳನ್ನು ಆಧರಿಸಿವೆ.
- 14. ಆರೋಪಿ ಸಂಖ್ಯೆ: 4 ಮತ್ತು 5 ಇವರು ನಿಜವಾದ ಹಲ್ಲೆಕೋರರು ಎಂಬ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಇಡೀ ಪ್ರಾಸಿಕ್ಯೂಷನ್ ಮುಂದುವರೆದಿದೆ. ಆರೋಪಿ ಸಂಖ್ಯೆ: 4 ಮತ್ತು 5 ಇವರನ್ನು ಎಂದಿಗೂ ಬಂಧಿಸಿರಲಿಲ್ಲ. ಆರೋಪಿ ಸಂಖ್ಯೆ: 4 ಮತ್ತು 5 ಇವರೊಂದಿಗೆ ಅಪೀಲುದಾರರ ವಿರುದ್ಧದ ಸಂಚಿನ ಆರೋಪದಲ್ಲಿ, ವಿಚಾರಣಾ ನ್ಯಾಯಾಲಯದದಲ್ಲಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಉಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯದಲ್ಲಾಗಲಿ ಅವರ ಪರವಾಗಿರುವುದು ಕಂಡುಬಂದಿಲ್ಲ.
- 15. ಮೃತ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಮೇಲೆ ಉಂಟಾದ ಗಾಯಗಳ ವಿವರಣೆಯ ಕೊರತೆಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಬಹುಶಃ ಅಪೀಲುದಾರರ ಅಪರಾಧವನ್ನು ನಿರ್ಣಯಿಸಲಾಗಿದೆ. ಆದಾಗ್ಯೂ, ಐವರು ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಪೂಜೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೆಂಬುದು ಮತ್ತು ಅವರಲ್ಲಿ ಇಬ್ಬರು ಸ್ವಾಮಿಗಳಾಗಿದ್ದರೆಂಬುದು ಸರೋಜಳ (ಪ್ರಾಸಾ–20) ಹೇಳಿಕೆಯಿಂದ ನಮಗೆ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ, ಭಾರತ ದಂಡ ಸಂಹಿತೆಯ 34ನೇ ಪ್ರಕರಣದೊಂದಿಗೆ ಓದಲಾಗುವ 302ನೇ ಪ್ರಕರಣದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ದಂಡನೀಯವಾದ ಅಪರಾಧಕ್ಕಾಗಿ ಅಪೀಲುದಾರರನ್ನು ಅಪರಾಧಿಗಳೆಂದು

ನಿರ್ಣಯಿಸಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅಪೀಲುದಾರರನ್ನು ಮತ್ತು ಅಪೀಲುದಾರರನ್ನು ಮಾತ್ರವೇ ಅಪರಾಧವನ್ನು ಎಸಗಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಹೊಣೆಗಾರನ್ನಾಗಿಸಿರಲಿಲ್ಲವೆಂಬ ಒಂದೇ ನಿರ್ಣಯಕ್ಕೆ ಎಡೆ ಮಾಡಿಕೊಡುವ ಹಾಗೆ ಸಂದರ್ಭಗಳ ಸರಣಿಯು ಪೂರ್ಣಗೊಂಡಿರುವುದಿಲ್ಲ.

16. **ಮುಲಖ್ ರಾಜ್ –ವಿರುದ್ಧ– ಸತೀಶ್ ಕುಮಾರ್¹** ಮೊಕದ್ದಮೆಯಲ್ಲಿ, ಕಂಡಿಕೆ 4ರಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಯಾಲಯವು ಕಾನೂನಿನ ನಿಲುವನ್ನು ಈ ಕೆಳಗಿನಂತೆ ಅಡಕವಾಗಿ ಪುನರುಚ್ಚರಿಸಿದೆ:

. ಸಂಶಯಾತೀತವಾಗಿ, ಈ ಮೊಕದ್ದಮೆಯು ಸಾಂದರ್ಭಿಕ ಸಾಕ್ಷ್ಯದ ಮೇಲೆ ಆಧಾರಿತವಾಗಿದೆ. ಸಾಂದರ್ಭಿಕ ಸಾಕ್ಷ್ಯದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ನಿರ್ಣಯಿಸಿದ ಮೊಕದ್ದಮೆಯಲ್ಲಿ, ಆರೋಪಿಯು ಅಪರಾಧವನ್ನು ಎಸಗಿದ್ದನು ಎಂಬ ಏಕಮಾತ್ರ ಊಹೆಗೆ ಮಾಡಿಕೊಡುವ ಸಂಬಂಧಗಳ ನಿರಂತರ ಸರಣಿಗೆ ಸಂಬಂಧ ಕಲ್ಪಿಸುವ ಎಲ್ಲಾ ಸಂದರ್ಭಗಳನ್ನು ಪ್ರಾಸಿಕ್ಯೂಷನ್ ಸಾಬೀತುಪಡಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಮನರುಚ್ಚರಿಸುವುದು ಸರ್ವೆಸಾಮಾನ್ಯವಾದ ವಿಷಯವಾಗಿದೆ. ಆರೋಪಿಯ ನಿರಪರಾಧಿತ್ವದ ಯಾವುದೇ ಇತರ ಊಹೆಯಾಧಾರಗಳಿದ್ದರೆ, ಆರೋಪಿಯು ಪ್ರಯೋಜನಕ್ಕೆ ಅರ್ಹನಾಗುತ್ತಾನೆ. ಅಪರಾಧದೊಂದಿಗೆ ಆರೋಪಿಯ ಸಂಬಂಧ ಕಲ್ಪಿಸುವ ಸರಣಿಯನ್ನು ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಲು ಗುಣಾತ್ಮಕ, ವಿಶ್ವಾಸಾರ್ಹ ಮತ್ತು ಸಂಭವನೀಯ ಸಂದರ್ಭಗಳ ಅಗತ್ಯವಿದೆಯೇ ಹೊರತು ಪ್ರಮಾಣಾತ್ಮಕ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲ. ಅಪರಾಧದ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಆರೋಪಿಯ ನಡತೆಯು ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಒಳಪಟ್ಟರೆ, ಹಿಂದಿನ ಮತ್ತು ತರುವಾಯದ ನಡವಳಿಕೆಗಳು ಸಹ ಸಂಗತಿಗಳಾಗುತ್ತವೆ. ಆದುದರಿಂದ, ಆರೋಪಿಯ ನಡತೆಯ ಸಾಮಾನ್ಯ ವರ್ತನೆಯ ಮತ್ತು ಮೊಕದ್ದಮೆಯ ಮಾನವ ಸಾಧ್ಯತೆಗಳು ಇಲ್ಲದಿರುವುದು ಸಹ ಮೊಕದ್ದಮೆಗೆ ಸುಸಂಗತವಾಗುವವು. ಸಂದರ್ಭಗಳು ಒಟ್ಟುಗೂಡುತ್ತ ಹೋಗುವ ಪರಿಣಾಮದ ಸಾಕ್ಷ್ಯವನ್ನು ನ್ಯಾಯಾಲಯವು ನೋಡಬೇಕು ಮತ್ತು ಆರೋಪಿಯು ಅಪರಾಧವನ್ನು ಎಸಗಿದ್ದಾನೆಂಬ

ನಿರ್ಣಯಕ್ಕೆ ಅದು ಬಂದರೆ, ಆರೋಪವು ಸಾಬೀತುಪಟ್ಟಿದೆ ಎಂದು ನಿರ್ಣಯಿಸಬೇಕು ಹಾಗೂ ಅಪರಾಧ ನಿರ್ಣಯ ಮತ್ತು ಶಿಕ್ಷೆಯು ಅದನ್ನನುಸರಿಸಬೇಕು."

- 17. ಆರೋಪಿ ಸಂಖ್ಯೆ 4 ಮತ್ತು 5 ಇವರು ಹಣ ಪಡೆಯುವ ಮೂಲಕ ಅಪೀಲುದಾರರೊಂದಿಗೆ ಸಂಚು ಮಾಡಿದ್ದರೆಂಬುದಾಗಿ ನಮಗೆ ಅಪೀಲುದಾರರ ವಿರುದ್ಧ ಆರೋಪ ಸಂಖ್ಯೆ 3ರಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬಂದಿದೆ. ಆದಾಗ್ಯೂ, ಸಂಚಿನ ಆರೋಪವು ಸಾಬೀತುಪಟ್ಟಿಲ್ಲವೆಂದು ಎರಡೂ ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳು ನಿರ್ಣಯಿಸಿವೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ, ಈ ಪರಿಣಾಮಕ್ಕೆ ಆರೋಪವಿಲ್ಲದೆ ಇದ್ದಾಗ್ಯೂ ಭಾರತ ದಂಡ ಸಂಹಿತೆಯ 302ನೇ ಪ್ರಕರಣದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿನ ಅಪರಾಧಕ್ಕಾಗಿ ಅಪೀಲುದಾರರನ್ನು ಅಪರಾಧಿಗಳನ್ನಾಗಿಸಬಹುದಾಗಿತ್ತೇ?
- 18. ಭಾರತ ದಂಡ ಸಂಹಿತೆಯ 302ನೇ ಪ್ರಕರಣದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಪರ್ಯಾಯ ಅಪರಾಧವನ್ನು ರೂಪಿಸುವ ಲೋಪವು, ಅಪರಾಧದ ಮೂಲದಲ್ಲಿ ಅಡೆತಡೆ ಎಂಬ ಮತ್ತು ಅಸಿಂಧುವನ್ನಾಗಿಸುವುದಿಲ್ಲವೆಂಬ ಕಾನೂನುಬಾಹಿರತೆಯಾಗಿದೆಯೇ ಅಥವಾ ಅದು ಸರಿಪಡಿಸಬಹುದಾದ ಅಕ್ರಮತೆಯಾಗಿದೆಯೇ ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಕಾಲ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಈ ನ್ಯಾಯಾಲಯವು ಪರೀಕ್ಷಿಸಬೇಕು. ಮೊದಲ ತೀರ್ಪುಗಳಲ್ಲಿ ವಿಲ್ಲಿ (ವಿಲಯಮ್ಸ್) ಸ್ಲಾನಿ –ವಿರುದ್ಧ– ಮಧ್ಯ ಪ್ರದೇಶ ರಾಜ್ಯ ಈ ಮೊಕದ್ದಮೆಯದು ಒಂದು ತೀರ್ಪಾಗಿದ್ದು, ಅದರಲ್ಲಿ ಸಂವಿಧಾನ ಪೀಠವು, ಆರೋಪಿಗೆ ಉಂಟಾದ ಹಾನಿಯ ಮತ್ತು ಸಂಹಿತೆಯ ಪಸ್ತುತ ಪ್ರಕರಣ 464ರ ಪರಿಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ವಿಚಾರಣೆಯನ್ನು ನಿರರ್ಥಗೊಳಿಸಲು ನ್ಯಾಯದ ವಿಫಲತೆಯ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯನ್ನು ವಿವರಿಸಿದೆ. ಅದನ್ನು ಈ ಕೆಳಗಿನಂತೆ ನಿರ್ಣಯಿಸಲಾಗಿದೆ:–
 - "5. ನಮ್ಮ ಉತ್ತರವನ್ನು ನಿರೂಪಿಸಲು ಮತ್ತು ಸಂಹಿತೆಯ ಉಪಬಂಧಗಳನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸಲು ನಾವು ಮುಂದುವರಿಯುವುದಕ್ಕಿಂತ ಮೊದಲು, ಸಂಹಿತೆಯು ಪ್ರಕ್ರಿಯಾ ಸಂಹಿತೆಯಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಎಲ್ಲಾ

ಪ್ರಕ್ರಿಯಾತ್ಮಕ ಕಾನೂನುಗಳಂತೆ ನ್ಯಾಯದ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಕೊನೆ ಮುಂದುವರಿಸಲು ರೂಪಿಸಲಾಗಿದೆ ಹಾಗೂ ಇರದ ತಾಂತ್ರಿಕತೆಗಳನ್ನು ಮುಂದಿಡುವ ಮೂಲಕ ಅವುಗಳನ್ನು ನಿಷ್ಪಲಗೊಳಿಸಲು ಅಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ಗಮನಿಸಲು ನಾವು ತಾಳ್ಮೆಯಿಂದರಬೇಕು ಸಹಜ ನ್ಯಾಯದ ನಮ್ಮ ಅಭಿಮತಗಳಿಗನುಸಾರವಾಗಿರುವಂಥ ಕೆಲವು ಸುಸ್ಥಾಪಿತ ಮತ್ತು ಚೆನ್ನಾಗಿ ತಿಳಿದಿರುವ ನಿರೂಪಣೆಗಳಿಗೆ ಅನುಸಾರವಾಗಿ ಪೂರ್ಣ ಮತ್ತು ನಿಷ್ಪಕ್ಷಪಾತ ವಿಚಾರಣೆಯನ್ನು ಆರೋಪಿತ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಪಡೆದಿದ್ದಾನೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಸುನಿಶ್ಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಸಂಹಿತೆಯ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ. ಅದನ್ನು ಆತನು ನೆರವೇರಿಸಿದ್ದರೆ, ಸಕ್ಷಮ ನ್ಯಾಯಾಲಯದಿಂದ ಆತನ ವಿಚಾರಣೆ ನಡೆದಿದ್ದರೆ, ಯಾವ ಅಪರಾಧಕ್ತಾಗಿ ಆತನ ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿದೆಯೋ ಆ ಅಪರಾಧದ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಕುರಿತು ಆತನಿಗೆ ಹೇಳಲಾಗಿದ್ದರೆ ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ಆತನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದರೆ, ಆತನ ವಿರುದ್ದದ ಮೊಕದ್ದಮೆಯನ್ನು ಕುರಿತು ಆತನಿಗೆ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಮತ್ತು ನ್ಯಾಯೋಚಿತವಾಗಿ ವಿವರಿಸಲಾಗಿದ್ದರೆ ಹಾಗೂ ತನ್ನನ್ನು ತಾನು ರಕ್ಷಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಪೂರ್ಣ ಮತ್ತು ನ್ಯಾಯಯುತ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಆತನಿಗೆ ನೀಡಲಾಗಿದ್ದರೆ, ಆಗ, ಕಾನೂನಿನ ವಾಸ್ತವಿಕ ಸ್ರರೂಪಗಳೊಂದಿಗೆ ಯಥಾರ್ಥ ಅನುಪಾಲನೆಯಾದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ, ವಿಚಾರಣೆಯಲ್ಲಿನ ಅಸಂಗತ ಲೋಪದೋಷಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಸಂಹಿತೆಯು ಸ್ವಾರ್ಥಸಾಧಕವೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಿರುವುದನ್ನು, ಆರೋಪಿಯು ಗಣನಾರ್ಹ ಬಾಧೆಗೊಳಗಾಗಿರುವುದನ್ನು ತೋರಿಸದ ಹೊರತು ನಿರರ್ಥಕಗೊಳಿಸಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ."

19. ತರುವಾಯ, ಮೈನ್ ಪಾಲ್ –ವಿರುದ್ಧ– ಹರಿಯಾಣ ರಾಜ್ಯ³ ಮೊಕದ್ದಮೆಯಲ್ಲಿ, ಈ ನ್ಯಾಯಾಲಯವು, ಆರೋಪಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸುವ ಲೋಪಕ್ಕೆ ಸುಸಂಗತ ಪರಿಣಾಮದ ಈ ಮುಂದಿನ ತತ್ವಗಳನ್ನು ಕಂಡುಕೊಂಡಿದೆ. ನ್ಯಾಯಾಲಯವು ಈ ಕೆಳಗಿನಂತೆ ನಿರ್ಣಯಿಸಿದೆ:

- "17. ಸಂಹಿತೆಯ 212ನೇ, 215ನೇ ಮತ್ತು 464ನೇ ಪ್ರಕರಣಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಈ ಮುಂದಿನ ತತ್ವಗಳು ಈ ಮೊಕದ್ದಮೆಗೆ ಸುಸಂಗತವಾಗಿದ್ದು, ಸದರಿ ನಿರೂಪಣೆಗಳಿಂದ ಸಾಬೀತಾಗುತ್ತದೆ:
- (i) ಆರೋಪಿಯನ್ನು ಯಾವ ಕಾರಣಕ್ಕೆ ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂಬ ಸ್ಪಷ್ಟ ವಿಚಾರವನ್ನು ಮತ್ತು ಆತನು ಅರಿತುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದಂಥ ಮುಖ್ಯ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ಆತನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಲು ಶಕ್ತವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡುವುದು ಆರೋಪವನ್ನು ರೂಪಿಸುವ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಆರೋಪಿಯು ಆರೋಪಿತನಾಗಿರುವ ವಿಷಯದ ಆರೋಪದ ನೋಟೀಸನ್ನು ನೀಡಲು ಸೂಕ್ತವಾಗಿ ಪರ್ಯಾಪ್ತವಾಗುವಂತೆ ಆರೋಪವು ದಿನಾಂಕ, ಸಮಯ, ಸ್ಥಳ ಮತ್ತು ಯಾವ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ವಿರುದ್ಧ ಆರೋಪವನ್ನು ಎಸಗಲಾಗಿದೆಯೋ ಆತನ ವಿವರಗಳನ್ನು ಸಹ ಒಳಗೊಂಡಿರಬೇಕು.
- ಆರೋಪಿಯು ತನ್ನ ವಿರುದ್ಧದ ಆರೋಪದ ಖಚಿತತೆ ಮತ್ತು (ii) ನಿಖರತೆ, ಅದರ ಕರಾರುವಕ್ತಾದ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಲು ಹಕ್ಕುಳ್ಳವನಾಗಿರುತ್ತಾನೆ ಮತ್ತು ಆತನಿಗೆ ಅಂಥ ಅರಿವು ಇರದ ಹೊರತು, ಆತನ ಪ್ರತಿವಾದವು ಪ್ರತಿಕೂಲಕರವಾಗುತ್ತದೆ. ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ವಿರುದ್ಧ ಅಪರಾಧವನ್ನು ಎಸಗಿದ್ದಾನೆಂದು ಆರೋಪಿಯ ಮೇಲೆ ಆರೋಪ ಹೊರಿಸಲಾಗಿದ್ದು, ಮತ್ತೊಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ವಿರುದ್ಧ ಎಸಗಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ, ಅದರ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಅಪರಾಧವನ್ನು ಆರೋಪವನ್ನು ರೂಪಿಸದೆ ಆತನ ಅಪರಾಧವನ್ನು ನಿರ್ಣಯಿಸಲಾಗಿದ್ದಲ್ಲಿ, ಆರೋಪಿಯು ಪೂರ್ವಗ್ರಹಕ್ಕೊಳಗಾಗಿ, ಅದು ನ್ಯಾಯದ ವಿಫಲತೆಯಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸುತ್ತದೆ. ಆದರೆ, ಆರೋಪದಲ್ಲಿ ಲೋಪವಿದ್ದಿದ್ದಲ್ಲಿ ಪೂರ್ವಾಗ್ರಹ ಅಥವಾ ನ್ಯಾಯದ ವಿಫಲತೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ ಹಾಗೂ ಆರೋಪಿಗೆ ತಪ್ಪಿನ ಬಗ್ಗೆ ಅರಿವಿರುತ್ತದೆ. ಆರೋಪಿಯು, ನೈಜ ಮತ್ತು ವಾಸ್ತವಿಕ ಆರೋಪದ

ವಿರುದ್ಧ ತನ್ನನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದನೇ ಹೊರತು ತಪ್ಪಾದ ಆರೋಪದಿಂದ ಅಲ್ಲವೆಂದು ಆತನು ತೋರಿಸಿದ್ದರೆ, ಅಂಥ ತಿಳುವಳಿಕೆಯನ್ನು ಪ್ರತಿವಾದದಿಂದ ಊಹಿಸಬಹುದುದಾಗಿದೆ.

- ಅಪರಾಧದ ಪೂರ್ವಾಗ್ರಹದ ಪ್ರಶೈಯನ್ನು ನಿರ್ಣಯಿಸುವ (iii) ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ, ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳು ವಿಶಾಲ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ವಾಸ್ತವ ಸಾರಾಂಶವನ್ನು ನೋಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆಯೇ ಹೊರತು ತಾಂತ್ರಿಕತೆಗಳನ್ನಲ್ಲ, ಹಾಗೂ ಆರೋಪಿಯನ್ನು ನ್ಯಾಯಯುತವಾಗಿ ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆಯೇ, ಯಾವುದಕ್ಕಾಗಿ ಆತನನ್ನು ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿದೆಯೋ ಅದು ಅವನಿಗೆ ತಿಳಿದಿದೆಯೇ, ಆತನ ವಿರುದ್ದ ಸಾಬೀತುಪಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೋರಲಾದ ಮುಖ್ಯ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ಆತನಿಗೆ ನ್ಯಾಯೋಚಿತವಾಗಿ ಮತ್ತು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ವಿವರಿಸಲಾಗಿದೆಯೇ ಮತ್ತು ತನ್ನನ್ನು ತಾನು ರಕ್ಷಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಮತ್ತು ನ್ಯಾಯಯುತ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಆತನಿಗೆ ಪೂರ್ಣ ನೀಡಲಾಗಿದೆಯೇ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಬೇಕಾದುದು ಅವರ ಮುಖ್ಯ ಕಾಳಜಿಯಾಗಿರಬೇಕು."
- 20. ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ತೀರ್ಮಗಳ ಹಿನ್ನಲೆಯಲ್ಲಿ, ಅಪೀಲುದಾರರ ಪಾತ್ರವು ಸಂಚುಕೋರರದಾಗಿತ್ತು ಎಂಬ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಪ್ರಾಸಿಕ್ಯೂಷನ್ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿರುವುದರಿಂದ, ಆದರೆ ಸಂಚಿನ ಆರೋಪವನ್ನು ಸಾಬೀತುಪಡಿಸಲು ವಿಫಲರಾಗಿರುವುದರಿಂದ, ಭಾರತ ದಂಡ ಸಂಹಿತೆಯ 302ನೇ ಪ್ರಕರಣದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿನ ಅಪರಾಧಕ್ಕಾಗಿ ಅಪೀಲುದಾರರನ್ನು ಅಪರಾಧಿಗಳೆಂದು ನಿರ್ಣಯಿಸಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅಂಥ ಅಪರಾಧ ನಿರ್ಣಯವು ಮಾರ್ವಗ್ರಹವಾಗಿರುವುದು ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ, ನ್ಯಾಯದ ವಿಫಲತೆಯೂ ಸಹ ಆಗಿದೆಯಾದ್ದರಿಂದ, ಅಪರಾಧ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಸ್ಥಿರೀಕರಿಸಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

21. ತತ್ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ, ಅಪೀಲನ್ನು ಮರಸ್ಕರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಅಪೀಲುದಾರರ ವಿರುದ್ಧ ಹೊರಿಸಲಾದ ಆರೋಪಗಳಿಂದ ಅವರನ್ನು ಖುಲಾಸೆಗೊಳಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇತರ ಯಾವುದೇ ಮೊಕದ್ದಮೆಯಲ್ಲಿ ಅವರ ಅಗತ್ಯವಿರದಿದ್ದರೆ, ಅವರನ್ನು ಕೂಡಲೇ ಬಿಡುಗಡೆಗೊಳಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

..... ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರು,
[ಎಲ್. ನಾಗೇಶ್ವರ ರಾವ್]
..... ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರು,
[ಹೇಮಂತ್ ಗುಪ್ತ]

ನವ ದೆಹಲಿ, 22ನೇ ಆಗಸ್ಟ್, 2019.

ಕ್ಷೇಮು ನಿರಾಕರಣೆ

"ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಷಾಂತರಿಸಲಾದ ತೀರ್ಪುಗಳನ್ನು ಕಕ್ಷಿದಾರರ ಆಕೆಯ/ಆತನ ಸ್ಥಳೀಯ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಮಾತ್ರ ಸೀಮಿತಗೊಳಿಸಲಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಇತರೆ ಯಾವುದೇ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕೆ ಅವುಗಳನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳುವಂತಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲ ಅಧಿಕೃತ ಹಾಗೂ ಕಚೇರಿ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗಾಗಿ, ಹಾಗೂ ಜಾರಿಗೊಳಿಸುವ ಮತ್ತು ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ತೀರ್ಮಗಳ ಆಂಗ್ಲ ಭಾಷೆಯ ಆವೃತ್ತಿಯು ಅಧಿಕೃತವಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು."